Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central, Judecător – Mîțu Gheorghe
Dosarul nr. 2ai-64/25
2-22104660-02-2ai-17022025

D E C I Z I E

19 mai 2025 municipiul Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice
din cadrul Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele ședinței, judecător Mîra Ghenadie
Judecători Sîrbu Victoria și Cașcaval Andrei

examinând în ședință publică, apelul declarat de administratorul (director) terțului poprit, IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” – Barladean Mariana,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 17 decembrie 2024,

emisă în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de SRL „Sarco Engineering”, cu privire la cererea de validare a popririi depusă de SRL „Sarco Engineering” împotriva terțului poprit IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”,

a c o n s t a t a t:

**Circumstanțele cauzei și pretențiile din acțiune**

La 20 iulie 2022, SRL ”Sarco Engineering” s-a adresat instanței de judecată cu cerere introductivă, cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate în privința sa.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 21 iulie 2022, cererea introductivă a fost admisă spre examinare, iar prin hotărârea aceleiași instanțe din 28 februarie 2023 a fost intentat procesul de insolvabilitate în privința debitorului SRL ”Sarco Engineering”, fiind numit în funcția de administrator al insolvabilității administratorul autorizat Bostan Tatiana, deținătorul autorizație nr. 18 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției, fiind fixat termenul de înaintare a cererilor de validare a creanțelor pentru creditori data de 14 aprilie 2023 și fixată ședință de validare a creanțelor pentru data de 30 mai 2023, ora 11:30.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 25 ianuarie 2024, a fost confirmat planul procedurii de restructurare al activității SRL ”Sarco Engineering”, acceptat de adunarea creditorilor, conform procesului-verbal al adunării creditorilor din 18 decembrie 2023, fiind confirmat în funcția de administrator al insolvabilității SRL ”Sarco Engineering” pe perioada planului procedurii de restructurare a activității SRL ”Sarco Engineering”, administratorul autorizat Bostan Tatiana.

La 21 martie 2024 administratorul insolvabilității SRL ”Sarco Engineering” – Bostan Tatiana, a depus în instanța de judecată cerere de validare a popririi solicitând admiterea acesteia și încasarea de la terțul poprit IP ”Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”, în beneficiul SRL ”Sarco Engineering”, a sumei de 138.725,08 lei.

În motivarea cererii a menționat că, în rezultatul verificării evidentei contabile s-a stabilit că SRL „Sarco Engeneering” dispune de o creanță fată de IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” în sumă de 138.725,08 lei.

Astfel, SRL „Sarco Engeneering” în calitate de „Antreprenor”, a semnat la data de 01 noiembrie 2018 cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în calitate de „Investitor” și IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”, în calitate de „Beneficiar” contractul de antrepriză nr. 18/03806/C, cu privire la executarea lucrărilor de reconstrucție și modernizare a Centrului de Excelență în Energetică și Electronică, din str. Melestiu, 12 mun. Chișinău.

Potrivit pct. 14.5 din contract, prezentul contract se consideră încheiat la data semnării și intră în vigoare după înregistrarea lui de către Agenția Achiziții Publice și, după caz, de către Trezoreria de Stat sau de către una din trezoreriile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, fiind valabil până la 31 decembrie 2021.

În perioada de execuție a lucrărilor de construcție prevăzute de contract, antreprenorul la solicitările beneficiarului a executat suplimentar lucrări de extragere a rădăcinilor, în sumă de 59.026, 94 lei (inclusiv TVA) și lucrări de construcție executate în cadrul proiectului de design (Proiectul ShiftEdu, pentru soluții arhitecturale a laboratorului multifuncțional, în blocul de studii, et. IV, str. Melestiu 12) în sumă de 79.698,14 lei (inclusiv TVA). Însă, IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”, a refuzat să acopere aceste cheltuieli.

Astfel, în ce privește executarea lucrărilor de extragere a rădăcinilor arborilor defrișați, beneficiarul și-a luat angajamentul să suporte toate cheltuielile, fapt confirmat prin Actul nr. 1 din 30 ianuarie 2020, procesul-verbal al ședinței de lucru din 03 februarie 2020 și a schemei de amplasare a rădăcinilor existente contrasemnată de reprezentantul Beneficiarului.

Mai mult ca atât, la data de 03 februarie 2020, SRL „Sarco Engineering” a semnat cu Centrul de Excelență în Energetică și Electronică, contractul de prestare a Serviciilor Nr. 1/20 prin care prestatorul a executat lucrări de extragere a

rădăcinilor pentru 4 (patru) arbori din str. Melestiu 12. mun. Chișinău, la prețul de 20.257,01 lei (inclusiv TVA).

Respectiv, în sensul art. 1330 Cod civil, părțile au convenit asupra cuantumului retribuției (existența unor tarife) pentru acest tip de lucrări.

Cu referire la executarea lucrărilor de construcție în cadrul proiectului de design (Proiectul ShiftEdu, pentru soluții arhitecturale a laboratorului multifuncțional în blocul de studii, et. IV, str. Melestiu 12) în sumă de 79.698,14 lei (inclusiv TVA), reclamanta a menționat că aceasta se confirmă prin scrisoarea nr. 01-31M/132 din 28 mai 2021 conform căreia, beneficiarul a adus la cunoștința antreprenorului faptul că a fost aprobat devizul de cheltuieli în sumă de 185.123,47 lei, întocmit în baza proiectului de design (Proiectul ShiftEdu. pentru soluții arhitecturale a laboratorului multifuncțional, în blocul de studii, et. IV, str. Melestiu 12). Totodată, beneficiarul a solicitat să fie emisă factura fiscală în legătură cu aceste lucrări.

Făcând trimitere la prevederile art. 1029 și 1035 Cod civil, a menționat că la data de 25 ianuarie 2022, SRL „Sarco Engineering" a expediat în adresa IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică" cererea nr. 08/22, prin care a solicitat să fie semnate în termeni restrânși: procesul-verbal nr. 2 de recepție a lucrărilor executate pentru extragerea rădăcinilor în sumă de 59.026,94 lei (inclusiv TVA) și; procesul-verbal de recepție a lucrărilor executate în cadrul proiectului de design în sumă de 79.698,14 lei (inclusiv TVA).

Ulterior, deoarece IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică" nu a prezentat careva obiecții cu privire la actele anexate la cererea nr. 08/22 din 25 ianuarie 2022, SRL „Sarco Engineering" a expediat în adresa acestuia somația de plată nr. 20/22 din 15 februarie 2022 prin care a solicitat în termen de 5 zile lucrătoare din momentul recepționării să fie efectuata plata pentru serviciile prestate în sumă totală de 138.725,08 lei (inclusiv TVA).

La somația de plată din 15 februarie 2022, SRL „Sarco Engineering" a anexat factura fiscală nr. EAA008846268 din 14 februarie 2022 și factura fiscală nr. EAA008846267 din 14 februarie 2022, ambele în 2 exemplare originale.

Potrivit Instrucțiunii privind completarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factura fiscală", Anexa nr. 2 la Ordinul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 118 din 28 august 2017, pct. 13, pentru livrările de servicii factura fiscală se completează în modul următor: - în rândul 17 „Primit mărfurile/activele (serviciile) cumpărătorul/beneficiarul" pe primul exemplar al facturii fiscale beneficiarul certifică prin semnătură și, după caz, prin aplicarea ștampilei faptul beneficierii serviciilor. La livrarea serviciilor, semnătura și aplicarea ștampilei beneficiarului pe exemplarul facturii fiscale a furnizorului, în baza cărora sunt înregistrate veniturile, nu este obligatorie. Pe exemplarul facturii fiscale a beneficiarului, în baza căruia sînt înregistrate cheltuielile și costurile,

semnătura persoanei responsabile și, după caz, aplicarea ștampilei acestuia este obligatorie.

De altfel, reclamanta a remarcat că, la moment, IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” înregistrează o restanță față de SRL „Sarco Engineering” în mărime de 138.725,08 lei, adică valoarea lucrărilor executate de SRL „Sarco Engineering” în beneficiul IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”.

De asemenea, creanța terțului poprit a fost inventariată în cadrul procesului de insolvabilitate a debitorului insolvabil și respectiv face parte din masa debitoare a acestuia.

La data de 20 februarie 2024, SRL „Sarco Engineering” (în proces de insolvabilitate) a transmis somație de înființare a popririi la adresa de sediu a terțului poprit, solicitându-i ca în termen de 5 zile de la data recepționării somației să achite banii datorați.

Somația administratorului insolvabilități SRL „Sarco Engineering” (în proces de insolvabilitate) a fost recepționată de debitor care a semnat avizul de recepție a scrisorii (DS8011201585AS).

Respectiv, deși procedura prealabilă a fost respectată, iar poprirea este înființată prin somație, până la moment terțul poprit nu și-a onorat obligația de achitare a datoriei acumulate în sumă de 138.725,08 lei și nici nu a prezentat dovezi de consemnare a acesteia.

**Soluția instanței de fond**

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 17 decembrie 2024, a fost admisă cererea depusă de SRL „Sarco Engeneering” (în procedura planului) și, respectiv, validată poprirea cu încasarea de la terțul poprit IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” în beneficiul SRL „Sarco Engineering”, a sumei de 138.725,08 lei.

Suplimentar, s-a încasat de la terțul poprit IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de 4.711,72 lei.

**Solicitarea din apel**

La 19 decembrie 2024, administratorul (Director) al terțului poprit, IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” - Barladean Mariana, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 17 decembrie 2024, solicitând casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acţiunii SRL „Sarco Engeneering” (în procedura planului) împotriva terţului poprit IP „Centrul de Excelenţă în Energetică şi Electronică” cu desfiinţarea popririi.

În motivarea cererii de apel s-a invocat că, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, dar și că instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

Astfel, apelantul a remarcat că, prin neexaminarea tuturor argumentelor indicate în referința depusă de IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică" la cererea de validare a popririi, instanța de judecată a încălcat dreptul la un proces echitabil.

De altfel, a menționat că în referință a fost invocată excepția de tardivitate, iar instanța nu a elucidat pe deplin aceste circumstanțe.

De asemenea, apelantul a menționat că, instanța de fond nu a dat apreciere corespunzătoare alegațiilor reprezentantului debitorului insolvabil SRL „Sarco Engineering" privind existența unor datorii în sumă totală de 138.725,08 lei, ce s-ar fi format ca urmare a efectuării unor pretinse lucrări de construcție în favoarea terțului poprit, or, în ședința de judecată reprezentantul debitorului insolvabil SRL „Sarco Engineering" indirect a recunoscut că anumite raporturi juridice bazate pe semnarea unor contracte de antrepriză sau prestări servicii lipsesc.

În context a subliniat că, intimatul ar fi executat lucrări în sumă de 59.026,94 lei, în favoarea IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică", privind extragerea a 24 de rădăcini a arborilor defrișați, având la bază: actul nr. 1 din 30 ianuarie 2020, (din care lipsește semnătura directorului IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică"); schema de amplasare a rădăcinilor existente a copacilor defrișați unde lipsește data întocmirii schemei și semnătura directorului IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică"; procesul-verbal al ședinței de lucru din 03 februarie 2020 din care nu rezultă că IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică" urma să achite toate cheltuielile de extragere a tulpinilor arborilor defrișați, iar în lipa unor contracte aceste împrejurări nu puteau fi considerate de către instanță pertinente pentru a putea obliga IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică" să achite costul pretinselor servicii, devreme ce nu a fost probată executarea efectivă a lucrărilor de extragerea a 24 de rădăcini a arborilor defrișați.

Cu referire la textul frazei din procesul-verbal al ședinței de lucru din data de 03 februarie 2020, prin care se indică precum că: „*Beneficiarul și-a luat angajamentul să suporte toate cheltuielile*", apelanta a menționat că acesta nu putea fi interpretat extinctiv, deoarece bugetul IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică" nu este nelimitat, astfel prestarea unor pretinse servicii în sumă totală de 138.725,08 lei, având în vedere că valoarea lucrărilor este semnificativă, corespunzător urma a fi întocmit în mod obligatoriu un contract, ulterior să se

purceadă la executarea lucrărilor.

Instanța nu a ținut cont de faptul că, în toate raporturile juridice care au existat între IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” și SRL „Sarco Engineering”, au fost încheiate contrate de prestări servicii, or, solicitarea lucrărilor de săpătură și extragerea rădăcinilor rămase de la arborii defrișați, s-a finalizat cu semnarea la 03 februarie 2020 a Contractului de Prestare a Serviciilor Nr.1/20, prin care prestatorul a executat lucrări de extragere a rădăcinilor pentru 4 (patru) arbori din str. Melestiu 12, mun. Chișinău, la prețul de 20.257,01 lei, iar lucrările au fost achitate prestatorului în volum deplin.

La executarea pretinselor lucrări de extragere a celor 24 de rădăcini, pe lângă faptul că lipsește un contract de prestări servicii coordonat și semnat de părți, mai lipsește și un deviz local de prețuri aprobat de către IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”, iar procesul-verbal de nr. 2 de recepție a lucrărilor în sumă de 59.026,94 lei, de asemenea nu a fost aprobat și semnat de către I IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”.

Pentru alte lucrări nu a fost solicitată intervenția SRL „Sarco Engineering”, corespunzător nu s-au efectuat și nu a fost temei de achitare.

Ce ține de pretinsa datorie în sumă de 79.698,14 lei, validată de către instanța de fond pentru pretinsele lucrări efectuate în anul 2021 de SRL „Sarco Engineering”, în folosul IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” în cadrul proiectului ShiftEdu pentru soluții arhitecturale a laboratorului multifuncțional, în blocul de studii, et. IV, str. Melestiu 12, mun. Chișinău, a menționat că într-adevăr, la ședința din 26 mai 2021, Consiliul de administrație al IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” a aprobat devizul local de cheltuieli în sumă de 185.123,47 lei pentru proiectul sus menționat. După aprobarea verbală a devizului (considerând greșit ca și ofertă acceptată), SRL „Sarco Engineering” invocă, că a executat pretinse lucrări de construcție și acestea în lipsa unui Contract de prestări servicii semnat cu IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”.

Prin urmare, în pofida valorii totale a devizului (valoarea lucrărilor care urmau a fi efectuate în sumă de 185.123,47 lei), SRL „Sarco Engineering” invocă faptul că a executat lucrări de construcție în sumă de 79.698,14 lei, însă volumul efectiv de lucrări executate de SRL „Sarco Engineering” în cadrul acelui proiect - nu au fost constatate, iar procesul-verbal de nr. 1 de recepție a lucrărilor executate în anul 2021, în sumă de 79.698,14 lei, nu a fost aprobat și semnat de către IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”.

Astfel, IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” nu recunoaște pretinsele datorii invocate de către administratorul insolvabilității SRL „Sarco Engineering” - Bostan Tatiana în sumă totală de 138.725,08 lei și validate de către instanța de fond, deoarece careva raporturi juridice între IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” și SRL „Sarco Engineering” referitor la cele sus

indicate nu au existat, iar creanța poprită care a fost validată nu este certă, lichidă și exigibilă.

În altă ordine de idei, apelanta a remarcat că, instanța de fond nu a ținut cont de drepturile, interesele și obligațiile unor persoane neantrenate în proces, or, instanța urma să atragă în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Educației și Cercetării, care este instituție ierarhic superioară IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică" de unde și provine finanțarea anuală, dar și pentru faptul că unele acte care au precedat pretinse raporturi juridice între SRL „Sarco Engineering" în calitate de prestator și IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică" în calitate de beneficiar, au fost contrasemnate și de reprezentanții Ministerului Educației și Cercetării, care în mod obligatoriu urma a fi atras în proces ca și intervenient accesoriu sau ca și terț.

**Termenul de declarare a apelului**

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) din aceeași lege, hotărârile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, a fost pronunțat la 17 decembrie 2024, iar cererea de apel depusă de IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică" datează cu 19 decembrie 2024, astfel Colegiul constată că apelul, a fost declarat în termenul legal.

**Aprecierea instanței de apel**

Studiind lucrările cauzei în raport cu normele legale aplicabile speței date, Colegiul consideră apelul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și restituirea cauzei la rejudecare, din alte motive.

În materie de drept, conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță, doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) și i). La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite pricina spre rejudecare în prima instanță în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b).

În conformitate cu art. 388 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanțe, urmează a fi casată independent de argumentele cererii de apel dacă instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces. Iar potrivit alin. (2) din aceeași normă, săvârșirea altor încălcări decât cele consemnate la alin. (1) constituie temeiul casării hotărârii numai dacă ele au dus

sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.

În același sens, în temeiul art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin; concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele pricinii; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

În fapt, după cum rezultă din înscisurile cauzei, în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul central, se află spre examinare procesul de insolvabilitate intentat față de SRL ”Sarco Engineering”.

Astfel, la 21 martie 2024 administratorul insolvabilității SRL ”Sarco Engineering” – Bostan Tatiana, a depus în instanța de judecată cerere de validare a popririi solicitând admiterea acesteia și încasarea de la terțul poprit IP ”Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”, în beneficiul SRL ”Sarco Engineering”, a sumei de 138.725,08 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 17 decembrie 2024, a fost admisă cererea depusă de SRL „Sarco Engeneering” (în procedura planului) și, respectiv, validată poprirea cu încasarea de la terțul poprit IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” în beneficiul SRL „Sarco Engineering”, a sumei de 138.725, 08 lei. Suplimentar, s-a încasat de la terțul poprit IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de 4.711,72 lei.

Invocând dezacord cu actul judecătoresc, administratorul (Director) al terțului poprit, IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” - Barladean Mariana, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 17 decembrie 2024.

La caz, instanța de apel distinge mai multe temeiuri invocate de către IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” și anume, neelucidarea circumstanțelor de fapt legate de lucrările efectuate de SRL ”Sarco Engineering”, circumstanțelor cu referire la tardivitatea acțiunii și, examinarea cauzei fără atragerea unei persoane interesate în proces.

Cu referire la aspectele legate de neelucidarea circumstanțelor de fapt și a circumstanțelor cu referire la tardivitatea acțiunii, instanța de apel menționează că, după cum rezultă din conținutul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 17 decembrie 2024, prima instanță a conturat un aspect definitoriu asupra relațiilor contractuale dintre IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” și SRL ”Sarco Engineering”, precum și s-a expus asupra caracterului tardiv al acțiunii în cauză, invocat de IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”, inclusiv prin prisma neînaintării cererii de excepție de tardivitate la etapa corespunzătoare.

Opozant celor constatate de prima instanță în hotărârea emisă privitor la

neinvocarea de către reprezentantul terțului poprit la etapa de pregătire a excepției de tardivitate, Completul judiciar notează că de fapt prin referința depusă reprezentantul terțului poprit a invocat chestiunile de tardivitate, respectiv îi revenea instanței obligația de a soluționa în ordinea art. $186^1$ Cod de procedură civilă această solicitare.

Totodată, Completul de judecată subliniază că în corespundere cu art. 6 CEDO, instanței judecătorești î-i este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos). Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, instanța de apel are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani vs Spania, nr. 18064/91 din 09 decembrie 1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29 mai 1997 §43).

De asemenea, potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

La caz, conform art. 26 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale; contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

În context, potrivit art. 62 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea cauzei implică soluționarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligațiile mai multor reclamanți și/sau pârâți atunci când: obiectul litigiului îl constituie drepturile și obligațiile comune ale mai multor reclamanți sau pârâți; drepturile și obligațiile reclamanților sau pârâților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept.

Suplimentar, Colegiul subliniază că, în conformitate cu art. 185 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, judecătorul, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților și intervenienților.

Prin prisma art. 183 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, implicarea în proces a altor persoane este necesară pentru stabilirea corectă a componenței participanților la proces. Neîndeplinirea acestei sarcini, în faza pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, are ca efect comiterea erorilor judiciare, iar aplicând prevederile art. 185 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, potrivit cărora judecătorul, în faza de pregătire a pricinii pentru dezbateri judiciare, soluționează problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților și intervenienților, Colegiul atestă că și pe parcursul examinării pricinii judecătorul are obligația de a ține cont și de a stabili cu certitudine cercul de persoane care ar putea fi afectate prin ulterioara hotărâre.

În context, instanța de apel menționează că, potrivit prevederilor art. 6 CEDO, persoana trebuie să aibă posibilitate reală de a-și apăra drepturile și interesele legitime în condiții în care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul său, or, nestabilirea componenței participanților la proces și implicarea în proces a altor persoane interesate, în conformitate cu prevederile legale, reprezintă o încălcare esențială a normelor de drept procedural.

În lumina circumstanțelor constatate la caz, Colegiul constată că, prima instanță nu a ținut cont de dezideratele expuse supra și a examinat cauză fără a stabili componența participanților la proces și implicarea tuturor persoanelor interesate sau care ar putea elucida careva împrejurări esențiale pentru soluționarea corectă a litigiului, acțiuni ce în cumul reprezintă o încălcare esențială a normelor de drept procedural.

De altfel, conform împrejurărilor cauzei, instanța de apel reține că, drept temei de înaintare a prezentei acțiuni privind încasarea/validarea creanței SRL „Sarco Engeneering” fată de IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” în sumă de 138.725,08 lei, reclamanta a făcut referire la contractul de antrepriză nr. 18/03806/C din data de 01 noiembrie 2018 ”*cu privire la executarea lucrărilor de reconstrucție și modernizare a Centrului de Excelență în Energetică și Electronică, din str. Melestiu, 12 mun. Chișinău*”, semnat între SRL „Sarco Engeneering” în calitate de „Antreprenor”, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în calitate de „Investor” și IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”, în calitate de „Beneficiar”.

Astfel, Colegiul reține că instanța de fond, urma să stabilească cercul participanților la proces, inclusiv să stabilească necesitatea și faptul dacă prin prezentul litigiu se ating drepturile Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, care pe lângă faptul că este ”Investitor”, cu alte cuvinte susține financiar executarea

contractului de antrepriză, este fondatorul oficial al IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” și, respectiv, administrează patrimoniul IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”, aprobă bugetul instituției și supraveghează gestionarea eficientă a resurselor financiare și materiale, alocă finanțare de la bugetul de stat, poate impune măsuri corective în caz de nereguli financiare sau administrative.

Or, intervenirea acestuia în proces, era menită să îi ofere posibilitatea de a-și apăra în mod efectiv, drepturile și interesele în cadrul unui proces judiciar bazat pe principiul contradicționalității și egalității în drepturi.

În concluzie, având în vedere faptul că la examinarea litigiului, prima instanță nu a stabilit cercul participanților la proces și nu a atras în proces părțile interesate, drepturile cărora ar putea fi atinse prin soluția instanței, instanța de apel ajunge la concluzia de a admite cererea de apel, a casa hotărârea instanței de fond și a restitui cauza la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei civile, prima instanță urmează să respecte procedura de citare a părților, să elucideze aspectele ce țin de cercul participanților la proces, circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei, aprecierea corectă a probatoriului acumulat pe marginea cauzei, obiectul litigiului, precum și să emită o hotărâre întemeiată și bazată pe respectarea prevederilor normelor de drept material și procedural, precum și pe aprecierea probelor relevante acumulării datoriei.

În conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. d), 389-390, 394 Cod de procedură civilă, Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate din cadrul Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de administratorul (director) terțului poprit, IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică” – Barladean Mariana.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 17 decembrie 2024, emisă în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de SRL „Sarco Engineering”, cu privire la cererea de validare a popririi depusă de SRL „Sarco Engineering” împotriva terțului poprit IP „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător Mîra Ghenadie

Judecători Sîrbu Victoria

Cașcaval Andrei